

1. Sümerler, ürettikleri tarımsal ürünleri tapınaklarda (Ziggurat) topluyor ve bu ürünlerin miktarını, kime ait olduğunu unutmamak için kil tabletler üzerine işaretler koyuyorlardı. Bu ekonomik ihtiyaç, zamanla sistemli bir yazı diline dönüştü.

Bu bilgilere göre yazının icat edilme süreciyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Tamamen dini törenleri düzenlemek amacıyla ortaya çıkmıştır.
- B) Üretim ve ticaretin kayıt altına alınma ihtiyacı yazıyı doğurmuştur.
- C) Yazı, ilk olarak mağara duvarlarındaki resimlerle başlamıştır.
- D) Sümerler yazıyı diğer uygarlıklardan öğrenerek geliştirmişlerdir.

2. Mısırlılar, Nil kıyısında yetişen papirüs bitkisinden elde ettikleri kağıt benzeri malzemeyi kullanırken; Bergamalıları, Mısır'ın papirüs ihracatını yasaklaması üzerine hayvan derisinden daha dayanıklı olan "parşömen"i icat etmişlerdir.

Bergamalıların parşömeni icat etmesi, bilimsel gelişimle ilgili hangi durumu kanıtlar?

- A) Bilimsel buluşların her zaman aynı coğrafyada ortaya çıktığını.
- B) Karşılaşılan zorlukların ve ihtiyaçların yeni buluşlara zemin hazırladığını.
- C) Hayvan derisinin bitkisel liflerden daha ucuz bir malzeme olduğunu.
- D) Mısırlıların bilimsel gelişmelere her zaman destek verdiğini.

3. Asurların başkenti Ninova'daki kütüphanede yaklaşık 25 bin adet kil tablet bulunmaktadır. Bu tabletlerde ticari kayıtların yanı sıra edebi eserler ve özel yazışmalar da yer almaktadır.

Bu kütüphanenin günümüz tarihçileri için en önemli faydası aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mezopotamya uygarlıklarının günlük yaşantısı ve kültürü hakkında güvenilir bilgiler sunması.
- B) Kağıt üretiminin ne kadar maliyetli olduğunu kanıtlaması.
- C) Kil tabletlerin dijital veri depolamadan daha güvenli olduğunu göstermesi.
- D) Asurların deniz ticaretinde neden başarısız olduğunu açıklaması.

4. Yazının icadıyla birlikte bilgiler kaydedilmeye, saklanmaya ve gelecek kuşaklara aktarılmaya başlanmıştır. Bu gelişme sonucunda insanlık tarihinde "**Tarih Çağları**" başlamıştır.

Yazının icadının insanlık tarihi için en büyük sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilginin sadece belirli bir bölgede kalmasını sağlaması.
- B) İnsanların sadece resim yaparak anlamaya devam etmesi.
- C) Bilgi birikiminin artmasını ve tarihin izlenebilir hale gelmesini sağlaması.
- D) Tarımsal üretimin tüm dünyada yasaklanması.

5. Fenikeliler, karmaşık olan hiyeroglif ve çivi yazısını basitleştirerek harf sistemine dayalı ilk alfabeyi oluşturdular. Daha sonra Yunanlılar ve Romalılar bu sistemi geliştirerek bugünkü Latin Alfabesi'ni meydana getirdiler.

Alfabenin bu gelişim süreci aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Alfabenin sadece bir tek millet tarafından icat edilip korunduğunun.
- B) Kültürel mirasın farklı uygarlıkların katkısıyla gelişerek günümüze ulaştığının.
- C) Latin Alfabesi'nin dünyadaki en eski yazı sistemi olduğunun.
- D) Romalıların Fenikelilerden daha savaşçı bir toplum olduğunun.

6. Çinliler tarafından bulunan kâğıt ve matbaa; önce Türk ve Arap dünyasına, Haçlı Seferleri ve ticaret yoluyla da Avrupa'ya taşınmıştır. Avrupalılar matbaayı geliştirerek kitapların çok daha hızlı ve ucuz basılmasını sağlamışlardır.

Matbaanın Avrupa'da geliştirilmesinin sosyal sonucu aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Kitapların sadece krallar tarafından okunması.
- B) Bilginin geniş halk kitlelerine ulaşması ve okuryazarlığın artması.
- C) Matbaanın gelmesiyle kütüphanelerin tamamen kapatılması.
- D) El yazması eserlerin değerinin matbaa eserlerinden daha az olması.

7. Günümüzde bilgiler artık CD, disk veya flash bellek gibi fiziksel araçların yanı sıra "Bulut Teknolojisi" denilen sanal ortamlarda saklanmaktadır. Bu sayede insanlar verilerine internetin olduğu her yerden ulaşabilmektedir.

Bulut teknolojisinin bilgiye erişim açısından sağladığı en büyük kolaylık nedir?

- A) Bilginin sadece belirli bir bilgisayarda saklanabilmesi.
- B) Fiziksel bir ağıta gerek duyulmadan bilgiye her yerden ulaşılabilmesi.
- C) Bilgilerin kil tabletlere göre daha zor değiştirilmesi.
- D) İnternet olmadan da tüm verilere ulaşım imkanı vermesi.

8. "Yazı, Anadolu'ya ticaret yapmak amacıyla gelen Asurlu tüccarlar vasıtasıyla girmiştir."

Bu bilgiye dayanarak Anadolu'da tarih çağlarının başlamasında hangi unsurun etkili olduğu söylenebilir?

- A) Siyasi savaşların.
- B) Kültürel ve ticari etkileşimin.
- C) Doğal afetlerin ve göçlerin.
- D) Sadece tarımsal faaliyetlerin.

9. Eskiden kitaplar elle yazılarak çoğaltıldığı için çok pahalıydı ve kütüphanelerdeki kitap sayısı sınırlıydı. Günümüzde ise dijital kütüphaneler sayesinde milyonlarca kitaba saniyeler içinde ulaşabiliyoruz.

Bilginin depolanmasındaki bu değişim aşağıdakilerden hangisini doğrudan etkilemiştir?

- A) Bilgiye ulaşma hızını ve maliyetini.
- B) Kağıt fabrikalarının sayısının azalmasını.
- C) İnsanların hafıza güçlerinin daha da artmasını.
- D) Tarih çağlarının tamamen sona ermesini.

10. Tarihsel süreçte bilginin saklanma araçları:

Kil Tablet → Papirüs → Parşömen → Kağıt → Dijital Medya şeklinde gelişmiştir.

Bu araçların tarihsel gelişimi incelendiğinde ortak amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilgiyi daha zor taşınır hale getirmek.
- B) Bilginin kalıcılığını artırmak ve kullanımını kolaylaştırmak.
- C) Sadece askeri sırları saklamak.
- D) Diğer uygarlıkların bilgiye ulaşmasını engellemek.

11. Sümerler, Ziggurat adı verilen tapınaklara getirilen ürünleri kaydetmek için kilden yapılmış tabletler üzerine çeşitli işaretler koymuşlardır. Bu işaretleme sistemi zamanla gelişerek çivi yazısı adını almıştır.

Buna göre yazının icat edilmesi süreciyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Edebi eserler yaratma isteğiyle ortaya çıkmıştır.
- B) Ekonomik ve ticari ihtiyaçlar yazının doğuşuna zemin hazırlamıştır.
- C) Sadece dini metinleri saklamak için kullanılmıştır.
- D) Mezopotamya dışındaki uygarlıklardan kopyalanmıştır.

12. Bergama Krallığı, Mısır'dan papirüs gelmesi engellenince koyun ve keçi derilerini işleyerek parşömen adı verilen bir malzeme üretmiştir. Parşömen, papirüsten çok daha dayanıklı ve uzun ömürlü bir yazı yüzeyi olmuştur.

Bu bilgilere dayanarak Bergamahlılar hakkında hangi çıkarım yapılabilir?

- A) Tarımsal üretimde Mısır'dan daha ileri gitmişlerdir.
- B) Yaşadıkları bir sorunu yeni bir buluşla çözüme kavuşturmışlardır.
- C) Sadece hayvancılıkla geçinen bir toplumdur.
- D) Yazıyı ilk kullanan uygarlık olmuştur.

CEVAP ANAHTARI

1-B, 2-B, 3-A, 4-C, 5-B, 6-B, 7-B, 8-B, 9-A, 10-B,
11-B, 12-B